

Høsten 2024

Kunnskapsgrunnlag - gjennomgang av barnehagestruktur

Bilde er laget i Chat GPT. Bildet er et abstrakt bilde som representerer god kvalitet i barnehagene i Grong, med flytende former og sterke farger som symbolisere barns lek, kreativitet, omsorg og naturens harmoni.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
2. Datainnsamling	3
3. Involvering, medvirkning og informasjon.....	3
3.1 Barns rett til å medvirke	3
3.2 Foreldrenes rett til å medvirke	4
3.3 Ansattes rett til å medvirke.....	5
3.4 Innbyggermedvirkning.....	5
3.5 Informasjon.....	5
3.6 Involvering og medvirkning av barn, foreldre og ansatte	5
4. Lovregulerte forutsetninger for utredningen.....	6
4.1 Lovplikter og normer som påvirker utredningen av barnehagestruktur	6
4.1.1 Kommunens plikt til å tilby barnehageplass	6
4.1.2 Rett til plass i barnehage	7
4.1.3 Krav til bemanning i barnehagene.....	8
4.1.4 Barnets beste vurdering.....	9
4.1.5 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler	10
4.1.6 Veiledende norm for barns lekeareal	10
4.2 Plikter ved en eventuell endring av barnehagestruktur	11
4.2.1 Godkjenning av barnehagene	11
5. Lokale kommunale planer og føringer	11
5.1 Kommuneplanens samfunnsdel 2022 - 2030	11
5.2 Forebyggende plan for barn, unge og familier	12
5.3 Vedtekter for de kommunale barnehagene i Grong kommune	12
6. Situasjonsbeskrivelse	13
6.1 Befolkningsframskriving	13
6.1.1 Befolkningsframskriving	13
6.1.2 Befolkningsframskriving barn i alderen 1 - 5 år	13
6.2 Fødselstall og barn i barnehage	14
6.3 Dekningsgrad i barnehage	15
6.4 Antall tilgjengelige barnehageplasser.....	15
6.5 Bemanning	16
6.6 Rekruttering av ansatte med riktig kompetanse	16

6.7 Fravær ansatte	17
6.8 Tilgang på vikarer	18
6.9 Økonomi	19
6.9.1 KOSTRA-tall	19
6.9.2 Barnehage produksjonsindeks (målt effektivitet).....	20
6.9.3 Regnskap og budsjett for barnehagene	20
6.10. Tilstand barnehagebygg	22
6.10.1 Fakta om barnehagene	22
6.10.2 Bygningsmessig tilstand	22
6.10.3 Uteområde.....	23
7. Tomtevalg for evt. ny barnehage.....	23
8. Involvering og medvirkning – barn, foreldre og ansatte	24
8.1 Innhenting av barnets stemme	24
8.2 Innhenting av foreldrenes synspunkter	24
8.3 Innhenting av ansattes synspunkter.....	27
8.4 Referansegruppa	29
9. Kvalitet i barnehage.....	30
9.1 Utdanningsdirektoratet – Kvalitet i barnehage	30
9.2 Et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet	31
10. Forskning og faglitteratur	31
10.1 Kvalitet i barnehagen.....	31
10.2 Har barn det bra i store barnehager?	32
10.3 Kostnadseffektivitet og ressursutnyttelse i barnehager	33
10.4 Små, mellomstore og store barnehager	33

1. Innledning

Gjennomgang av barnehagestruktur i Grong kommune tar utgangspunkt i Kommunestyrets vedtak 20. juni 2024:

«Administrasjon skal starte en grundig prosess med en helhetlig gjennomgang av barnehagestruktur i Grong kommune, som skal være ferdig utredet innen 1.1.25.»

Det overordnede målet med å se på barnehagestruktur er å etablere en bærekraftig struktur, som sikrer at alle barnehagebarn i Grong har tilgang til et godt barnehagetilbud med god kvalitet.

Bakgrunnen er nedgang i antall barnehagebarn de siste årene. Grong kommune har overkapasitet på antall godkjent barnehageplasser i forhold til etterspørselen. Grong har fire kommunale barnehager og ingen private barnehager. Barnehagetilbudet i Grong er rigget utfra kommunens tidligere behov. Usikkerheten som følge av fødselsprognoser, svingning i årskull, rekrutteringsutfordringer og den økonomiske situasjonen understøtter behovet for å se på en barnehagestruktur som er fleksibel, tilpasset lokale forhold og behov, og bærekraftig i det lange løp.

2. Datainnsamling

I datainnsamlingsfasen vil en kartlegge områder som har relevans for den helhetlige gjennomgangen av barnehagestruktur i Grong. Her vil fastsatte rammer som er regulert i lov og forskrift og kommunale føringer presenteres. Dokumentet vil også inneholde beskrivelser, prognoser og statistikk som viser situasjonen akkurat nå, pr. en gitt dato eller over tid. Det kan forekomme at en i utredningsrapporten bruker nye og oppdaterte tall og opplysninger, der det er hensiktsmessig.

Datainnsamlingen samles i dette dokument, kalt *Kunnskapsgrunnlag – gjennomgang barnehagestruktur*. Formålet med kunnskapsgrunnlaget er å opplyse saken så godt som mulig før et vedtak fattes, jf. forvaltningsloven § 37. I tillegg vil kunnskapsgrunnlaget være viktig med tanke på hvilke strategiske valg man kan ta i utredningen av framtidig barnehagestruktur i kommunen.

Dokumentet vil bli lagt ved utredningsrapporten når den skal politisk behandles.

3. Involvering, medvirkning og informasjon

En gjennomgang av barnehagestruktur er et tema som skaper engasjement og vil påvirke mange i kommunen. Det er viktig å legge til rette for bred involvering og medvirkning for alle aktuelle interessenter.

Følgende rammebetingelser legger føringer for involvering, medvirkning og informasjon i utredningen av kommunens framtidige barnehagestruktur.

3.1 Barns rett til å medvirke

[Utdanningsdirektoratet](#) skriver at barnehageloven med forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver bygger på barnekonvensjonen.

[Barnehageloven § 3](#) første og tredje ledd omhandler barns rett til å medvirke. Her står det:

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv.

[....]

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

I [kapittel 4 i forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(rammeplanen\)](#) står det videre om barns medvirkning:

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. [barnehageloven § 1](#) og [§ 3](#), [Grunnloven § 104](#) og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov.

Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.»

3.2 Foreldrenes rett til å medvirke

[Barnehageloven § 1](#) første ledd første punktum sier «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling»

Videre beskriver [barnehageloven § 4](#) foreldrenes rett å medvirke. Her står det:

«For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Er det i forskrift etter [§ 20](#) satt en maksimalgrense for foreldrebetaling, kan bare foreldrerådet samtykke til foreldrebetaling utover dette.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.»

3.3 Ansattes rett til å medvirke

[Arbeidsmiljøloven § 4-2 punkt 3](#) omhandler ansattes rett til å medvirke i omstillingsprosesser. Her står det:

«Under omstillingsprosesser som medfører endring av betydning for arbeidstakernes arbeidssituasjon, skal arbeidsgiver sørge for den informasjon, medvirkning og kompetanseutvikling som er nødvendig for å ivareta lovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.»

Ansatte kan medvirke både direkte og indirekte. Arbeidstilsynet utdyper nærmere hva som menes med direkte og indirekte medvirkning. Ved direkte medvirkning kan den enkelte arbeidstaker selv påvirke de beslutninger som har betydning for arbeidssituasjonen. Indirekte medvirkning (medbestemmelse) ivaretas gjennom tillitsvalgte eller andre valgte representanter for de ansatte. Den indirekte medvirkningsretten er kollektiv og gjelder blant annet i omstillingsprosesser, informasjon og drøftinger for å nevne noen eksempler. Mer detaljert informasjon om medvirkning finnes på hjemmesiden til [Arbeidstilsynet](#).

3.4 Innbyggermedvirkning

Innbyggermedvirkning er i noen sammenhenger lovpålagt. Dette gjelder for eksempel innenfor kommunens planprosesser, innbyggerinitiativ, Eldreråd, Råd for personer med nedsatt funksjonsevne og Ungdomsråd.

Innbyggermedvirkning er avgjørende for tilliten til lokaldemokratiet. Det er derfor viktig å legge til rette for innbyggerdialog, både der det er lovpålagt og i prosesser hvor innbyggermedvirkning ikke er lovpålagt. Det er mange måter å drive med innbyggermedvirkning på. Det kan være for eksempel meningsmålinger, dialog, informasjon, folkemøter, offentlig høring osv.

3.5 Informasjon

Som det er skrevet over er det mange måter å drive innbyggermedvirkning på. En måte er å gi tilstrekkelig informasjon til innbyggerne.

Det vil være aktuelt å bruke ulike informasjonskanaler for å sikre informasjonsflyt i utredningen av kommunens barnehagestruktur. Det vil legges ut informasjon (artikler og politiske saker) jevnlig på Grong kommune sin hjemmeside, Civis og på teamsgruppa *GK-Gjennomgang barnehagestruktur - åpen kanal*. I tillegg vil det gjennomføres et digitalt eller fysisk informasjonsmøte i løpet av høsten 2024 og et folkemøte i løpet av høringsrunden våren 2025. Det er også mulig for innbyggerne å stille spørsmål eller komme med innspill til kommunalsjef oppvekst pr. e-post.

3.6 Involvering og medvirkning av barn, foreldre og ansatte

Det er planlagt et prosjekt i barnehagene, hvor barn kan medvirke utfra alder og modenhet på aktuelle spørsmål i forhold til gjennomgangen av barnehagestrukturen. Det vil også gjennomføres brukerundersøkelser, hvor alle foreldre og ansatte kan medvirke.

Det er det opprettet ei referansegruppe, hvor det sitter en foreldrerepresentant fra hver barnehage, ansatterepresentanter (hovedtillitsvalgte i Fagforbundet og Utdanningsforbundet) og representanter fra administrasjonen. I tillegg sitter hovedtillitsvalgt Utdanningsforbundet i styringsgruppa.

Det er lagt frem en politisk sak; [PS 50/2024: Organisering og prosessplan for gjennomgang av barnehagestruktur 2024](#) i Formannskapet, hvor mandatet til referansegruppa er beskrevet. Referansegruppa skal bidra med kunnskap, brukerperspektivet og praktisk veiledning i prosjektet. De skal også være rådgivende og hjelpe prosjekteier å ta beslutninger. Medlemmene har verdifull ekspertise for prosjektet.

4. Lovregulerte forutsetninger for utredningen

Barnehageloven stiller følgende grunnleggende krav til barnehagevirksomhet; barnehagen skal være godkjent etter [barnehageloven § 14](#). Videre pålegger [barnehageloven § 7](#) at barnehageeier har ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Videre gir barnehageloven [§ 1 Formål](#) og [§ 2 Barnehagens innhold](#) nærmere beskrivelse for hva et barnehagetilbud skal inneholde. Dette må ses i sammenheng med [Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#) (rammeplanen) og nasjonale forventninger hva som er et barnehagetilbud av god kvalitet.

Ved en gjennomgang av barnehagestrukturen er det viktig å ha kunnskap om hvilke lovregler som vil påvirke selve utredningen av strukturen. Det er også viktig å nevne eventuelle plikter som kan komme av en endring av barnehagestrukturen i kommunen.

4.1 Lovplikter og normer som påvirker utredningen av barnehagestruktur

4.1.1 Kommunens plikt til å tilby barnehageplass

Det står i [barnehageloven § 10](#) annet ledd at «Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til alle barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 16. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov»

Kommunens ansvar utdypes videre i [Merknader fra Ot.prp.nr. 52 \(2007-2008\) til § 8](#) til (nå § 10). Bestemmelsen fastsetter kommunens ansvar for å oppfylle retten til barnehageplass etter § 16 for alle som er bosatt i kommunen. Den individuelle retten til barnehageplass for det enkelte barn etter nærmere angitte kriterier i § 12a (nå § 16), angir også det nærmere innholdet i kommunens plikt. Kommunens plikt til å oppfylle retten til barnehageplass pålegger kommunen å sørge for det antallet plasser som er nødvendig slik at retten til det enkelte barn sikres. Retten til barnehageplass er en minimumsforpliktelse for kommunen, og er ikke til hinder for at kommunen kan tilby barnehagebarn som ikke har til barnehageplass i henhold til § 12 a (nå §16) dersom det er kapasitet.

Departementet skriver videre i sine merknader til barnehageloven § 8 i [Rundskriv F-08/2006](#) at annet ledd pålegger kommunen et ansvar for utbygging og drift av barnehager i kommunen. Det betyr at kommunen må utvikle barnehagetilbudet i tråd med lokale forhold og prioriteringer samtidig som det tas hensyn til nasjonale føringer. Barnehagetilbudet må ha den kvaliteten, det innholdet og det omfang som brukere etterspør og lokale forhold tilsier innenfor rammen av regelverket.

Videre står det i departementets merknader i at samordnet opptaksprosess gir kommunen en del informasjon om det samlede behovet for barnehageplasser. Det kan også være nyttig med lokale undersøkelser med tanke på å kartlegge framtidige behov for plasser. I kommunens arealplanlegging vil behovet for tomter til nye barnehager stå sentralt. Utbyggingsmønster og

driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov og må derfor bygges på kommunens lokalkunnskap. Kommuner med spredt bebyggelse må ha et annet utbyggingsmønster enn bykommuner med tett bosetting. Driftsformene, dvs. åpningstid, daglig organisering mv. må også søkes tilpasset brukernes behov så langt det er mulig. Foreldrenes livssituasjon og arbeidstid vil for eksempel være forhold som påvirker behov i forhold til åpningstid og ferieavvikling. Det betyr at det bør være tilbud om både heltids- og deltidsplasser, og at det finnes barnehager med åpningstider som er tilpasset foreldrenes behov.

4.1.2 Rett til plass i barnehage

Barn som er bosatt i Grong kommune har rett til barnehageplass i kommunen. Retten til barnehageplass og når den trår i kraft er definert i [barnehageloven § 16](#). Her står det at:

«Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.

Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen.»

Ifølge [Merknader fra Prop. 101 L \(2016-2017\) til endringer i § 12 annet ledd](#) (nå § 16) står det at: «Retten til plass forutsetter at det er søkt om plass innen den fristen som er fastsatt av kommunen».

Videre står det i [Merknader fra Ot.prp.nr. 52 \(2007-2008\) til ny § 12a](#) (nå § 16) at foreldrene må selv beregne når retten inntreffer og påse å søke innen fristen for opptak. Videre gir tredje ledd barnet rett til plass i barnehage i den kommunen barnet er bosatt. Barnet er bosatt i den kommunen det har bostedsadresse. Bestemmelsen er ikke til hinder for interkommunalt samarbeid. Kommunen kan bare oppfylle retten til barnehageplass i en annen kommune dersom foreldrene/de foresatte ønsker det. Fjerde ledd fastslår at kommunen skal ha minimum et opptak i året og at kommunen skal fastsette søknadsfrist til opptaket. Regelen definere et minimum, og kommunen står fritt til å ha flere eller supplerende opptak.

Utdanningsdirektoratets tolkningsuttalelse - Rett til barnehageplass (siste endret 19.01.2017) skriver følgende om kommunens ansvar. Det er kommunens ansvar å oppfylle retten til barnehageplass. Kommunen må i dimensjoneringen av behovet for antall barnehageplasser ta hensyn til barnehagens vedtekter, tilflytting, brukernes ønsker og behov og behovet for plasser for barn over og under 3 år. Videre står det at kommunen er forpliktet til å oppfylle retten til barnehageplass, men er ikke forpliktet til å stille plassen til rådighet før i august. Det forutsetter i midlertidig at foreldrene har søkt om plass innen søknadsfristen som er satt av kommunen. Barn som flytter til kommunen etter tidspunktet for oppstart i barnehage, eller som ikke har søkt innen fristen for opptak, bør tilbys plass ved neste opptak, som søkere som ikke ønsker plass ved første aktuelle opptak.

4.1.3 Krav til bemanning i barnehagene

Styrer

I følge [barnehageloven § 24](#) første og annet ledd skal barnehagen «ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som barnehagelærer eller annen høgskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse.»

[Merknader fra Ot.prp. nr. 72 \(2004-2005\) til § 17](#) (nå § 24) utdyper første leddet. Med en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse menes at barnehagens leder må ha nødvendig lederkompetanse. Videre står det at barnehagen skal etter annet ledd ha en daglig leder – styrer. Det stilles i utgangspunktet krav om at hver barnehage har en styrer. Det kan midlertidig tenkes unntakstilfeller, der det kan være behov for at flere barnehager samler sine styrerressurser, for eksempel i et lederteam. Det forutsettes at en slik samordning ikke fører til reduksjon av styrerressursen for den enkelte barnehagen. Det forutsettes videre at det er hensiktsmessig avstand mellom barnehagene, at styrerteamet skal ha kontakt og oppfølging av hver barnehage og at norm for pedagogisk bemanning og grunn bemanning overholdes. Kommunen må ved godkjenning og tilsyn foreta en totalvurdering av om en slik organisering av styrerressursene oppfyller kravene som stilles til barnehagedrift i loven.

Videre står det i [forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjoner i barnehager § 1](#) tredje ledd at styrerens tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning. Merknader til § 1 tredje ledd utdyper videre at den tiden styrer arbeider direkte med barna kan inngå i normen for pedagogisk bemanning.

I [SFS 2201 Barnehager, skolefritidsordninger, skole og familiebarnehager](#) pkt. 3.1 finner en særbestemmelser for styrer/leder i barnehage. Her står det at en barnehage skal som hovedregel ha styrer i hel stilling, jf. HTA kap. 1 § 2.3. Dersom barnehagen har plass til 42 barn eller mer, skal det avsettes hel stilling til lederoppgaver. Hvis barnehagen er stor bør det opprettes stilling som assisterende styrer.

I [forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#) står det under kap. 2 *Ansvar og roller* en utdypning av hva som inngår i rollen styrer. Utover det som er nevnt over under barnehageloven § 24, står det her at styrer har ansvaret for det pedagogiske, personalmessige og administrative i barnehagen.

Pedagogisk bemanning

[Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 1](#) første ledd stiller krav om at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning. Videre står det i annet ledd: «Barnehagen skal ha minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.»

Merknader til § 1 første ledd utdyper videre at hva som er forsvarlig må vurderes konkret i hver enkelt barnehage. Den plikten gjelder uavhengig av grensene for maksimalt antall barn. Det kan bety at i noen barnehager må hver pedagogisk leder har ansvar for færre barn enn det som angis.

Pedagogisk leder må ha utdanning som barnehagelærer, jf. [barnehageloven § 25](#). Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Departementets merknader i [Rundskriv F-08/2006](#) sier videre om pedagogisk lederes utdanningskrav at «*Personalets kompetanse er den viktigste kvalitetsfaktoren i barnehagen.*»

Grunnbemanning

I tillegg til pedagogisk bemanning skal grunnbemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet, jf. [barnehageloven § 26](#). Videre står det: «*Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.*»

I følge [Merknader fra Prop. 67 L \(2017-2018\) til endring i § 18](#) (nå § 26) så omfatter bemanningsnormen årsverk som er til det ordinære og direkte arbeidet med barna i barnehagen. Det betyr at pedagogisk ledere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter som utfører oppgaver innenfor det ordinære barnehagetilbudet, skal regnes med. Videre står det at personer som er i barnehagen i praksis/arbeidstiltak, lærlinger, spesialpedagoger og andre som anses som ekstra personale skal holdes utenfor beregningen. Bemanningsnormen gjelder for barnehagen i sin helhet. Det tallfestede kravet gir uttrykk for antall årsverk som må tilsettes når det er klart hvor mange barn det skal være i barnehagen. Barnehagen skal beregne prosentvise stillinger for å oppfylle bemanningsnormen.

Annen aktuell bemanning

Annen bemanning som arbeider i barnehage kan være lærling, fastvikar og personell som arbeider med barn med enkeltvedtak etter [barnehageloven §§31, 37, 38 og 39](#) for å nevne noen. Om barnehagen har annen bemanning vil variere utfra behov, politiske vedtak og innvilget enkeltvedtak om individuelle rettigheter.

4.1.4 Barnets beste vurdering

FNs barnekonvensjon er en internasjonal avtale som gir barn og unge under 18 år et særlig menneskerettighetsvern. Den gir barna de samme grunnleggende rettigheter, uansett hvem de er og hvor de bor.

I følge [Grunnloven § 104 annet ledd](#) og [FNs barnekonvensjon art. 3 nr. 1](#) har alle offentlige virksomheter en plikt til å vurdere barnets beste i alle beslutninger eller handlinger som berører barn. Utredningen skal også ivareta barns rett til medvirkning og gi uttrykk for sitt syn på både barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets etter alder og modenhet, jf. [FNs barnekonvensjon art. 12 nr.1](#). Dette er også presisert i [barnehageloven § 3](#). Det kan skje enten ved å høre barna direkte eller gjennom en representant, for eksempel foreldre, eller et egnet organ, jf. [FNs barnekonvensjon art. 12 nr.2](#).

Uavhengig av utfall av gjennomgangen av barnehagestrukturen i kommunen vil barn som enkelt individ og som gruppe bli direkte eller indirekte berørt. For at beslutningsgrunnlaget skal være godt nok bør det gjøres en barnerettighetsvurdering. En barnerettighetsvurdering vil sikre at konsekvensene for barn er kartlagt og at barnets beste er vurdert.

Vurderingen vil:

- finne ut hvor omfattende vurderingen bør være,
- identifisere hvilke rettigheter som påvirkes,
- innhente kunnskap og vurdere barns medvirkning,
- vurdere/analysere konsekvensene de ulike alternativene vil ha for barn og
- vurdere barnets beste og konkludere.

Komiteen for barnets rettigheters [Generell kommentar nr. 14 \(2013\) om barnets rett til at hans eller hennes beste skal være et grunnleggende hensyn \(art. 3 para.1\)](#) kan utfylle hvordan barnets beste skal tolkes og forstås. Sivilombudets uttalelse om [Kommunens vurderinger av barnets beste ved søknad om gjenåpning av barnehage \(2024/5590\)](#) kan ha en overføringsvei til barnets beste vurdering i utredninga.

4.1.5 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Plan for miljørettet helsevern i barnehager og skoler i Grong kommune og Indre Namdal er revidert med bakgrunn i ny forskrift for miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordning fra 01.07.23. Planen er et dokument for styring, planlegging og internkontroll for miljørettet helsevern i barnehager og skoler jf. [folkehelseloven § 30](#).

Formål er at planen skal bidra til at kommunene i Indre Namdal (Namsskogan, Lierne, Røyrvik og Grong kommuner) overholder sine plikter i det miljørettede helsevernet for barnehager og skoler, og på den måten bidrar til at miljøet der fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade.

Miljørettet helsevern er en viktig del av kommunens helhetlige folkehelseansvar. Miljørettet helsevern omfatter de faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsa. Disse omfatter blant annet biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale miljøfaktorer.

Kommunen skal føre tilsyn med de faktorer og forhold i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsa, jf. [§§ 8 og 9 i folkehelseloven](#). Miljørettet helsevern handler også om å fremme helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold

Det er ikke gjennomført tilsyn i barnehagene etter den nye forskriften.

4.1.6 Veiledende norm for barns lekeareal

Veiledende norm for barns lekeareal er gitt av [Kunnskapsdepartementet i Rundskriv F-08-06](#). Veiledende norm for barns lekeareal inne er 4 kvadratmeter netto per barn over tre år og om lag 1/3 mer (ca 5,3 kvadratmeter) per barn under tre år.

Rundskriv F-08-06 skriver følgende om arealberegningen ved fastsettingen av leke- og oppholdsarealet per barn. Det må ta utgangspunkt i de rommene som faktisk står til disposisjon for barnas aktiviteter. Dette gjelder for eksempel lekerom, grupperom og sove- og hvilerom. Dersom barnas garderobe også egner seg som leke- og oppholdsrom, kan denne også medregnes. Det samme gjelder kjøkkenet, dersom dette reelt brukes til barnas aktiviteter. Personalrom, kontorer, stellerom, toaletter og lignende skal ikke tas med i beregningen. Barnehagens norm for arealutnytting skal framgå av vedtektene. En veiledende arealnorm får også betydning i forbindelse med godkjenning og tilsyn.

Utearealet i barnehagen bør være om lag seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet inne. Til dette arealet regnes ikke parkeringsplass, tilkjørselsveier og lignende.

Normen tar utgangspunkt i hvor mange barn som er til stede i barnehagen samtidig, selv om barn deler en plass eller de har deltidsplasser. Arealnormen er veilederende. Det betyr at kommunen kan i forbindelse med godkjenningsprosessen av barnehagen godkjenne et annet areal enn normen etter en konkret vurdering.

4.2 Plikter ved en eventuell endring av barnehagestruktur

4.2.1 Godkjenning av barnehagene

Dersom det politiske vedtaket medfører endringer i barnehagestrukturen, der det er behov for betydelig utbygging av en eksisterende barnehage eller et nybygg, så må en være oppmerksom på at det medfører at barnehagen må godkjennes på ny etter [barnehageloven § 14](#). Dette må da meldes til kommunen allerede i planleggingsfasen. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en [veileder for godkjenning av barnehager](#) som beskriver godkjenningsprosessen nærmere.

5. Lokale kommunale planer og føringer

De lokale kommunale planene og føringene vil være viktige for gjennomgangen av barnehagestruktur. De vil være et fundament, som det videre arbeidet med utredningen skal bygge på.

5.1 Kommuneplanens samfunnsdel 2022 - 2030

Gjeldende [Kommuneplanens samfunnsdel 2022 - 2030](#) er vedtatt i Kommunestyret 22.06.2022. Samfunnsdelen er det overordnede styringsdokumentet i kommunen, og skal angi langsiktige hovedmål, delmål og strategier innenfor de satsingsområder Kommunestyret velger å sette fokus på. Samfunnsdelen bør fange opp hvilke utfordringer man har i kommunen i årene som kommuner og hvordan disse tenkes løst. De mål som er angitt i samfunnsdelen vil gi føringer i det kommende arbeidet med budsjett og handlingsplan. Handlingsplanen i Grong har et 4-års perspektiv og rulleres årlig i forbindelse med budsjettarbeidet.

For kommende periode er kommunens visjon «*Kraft i elver og folk*» med det overordnet målet; «*Innen 2030 skal bærekraft og folkehelse danne grunnlaget for all samfunns og næringsutvikling i Grong.*» I samfunnsdelen er det også definert fire hovedmål med tilhørende delmål. I denne sammenhengen gjengis kun de hovedmålene og delmålene som er relevant for gjennomgangen av barnehagestrukturen.

Hovedmål:	Slik gjør vi det:
Hovedmål 2: <i>Innen 2030 skal Grong fortsatt være et trygt og attraktivt bosted.</i>	Delmål 1 - Grong kommune skal jobbe helhetlig og systematisk for å møte fremtidige helseutfordringer der forebygging og tidlig innsats er i fokus.
	Delmål 3 - Grong kommune skal tilby et godt barnehage- og skoletilbud med fokus på fag, trivsel, inkludering og videreutvikling.
	Delmål 4 - <u>Alle</u> i Grong kommune har ansvar for at ingen blir utsatt for utenforskap, og bidra til at lokalsamfunnet er trygt og inkluderende.

	Delmål 11 - Alle tre bygdesentrene skal utvikles.
Hovedmål 3: <i>Innen 2030 skal det bo flere barn i Grong enn i dag.</i>	Delmål 3 - Det skal være et kontinuerlig arbeid med innovasjon og kunnskapsbygging i barnehager og skoler.
	Delmål 4 - Grong kommune skal være gode på tidlig innsats og tverrfaglig arbeid med barn og unge.
	Delmål 5 - Gjøre det ekstra attraktivt å bo i Grong med barn.
Hovedmål 4: <i>Innen 2030 skal folk kjenne Grong som nytenkende og inkluderende.</i>	Delmål 4 - Grong skal legge til rette for innovasjon, forskning og utvikling.
	Delmål 8 - Kommunen skal være åpen for å teste ut nye arbeidsmetoder, utvikle kunnskap og tjenester til det beste for innbyggerne, næringslivet og regionen.

5.2 Forebyggende plan for barn, unge og familier

Den forebyggende planen ble vedtatt av Kommunestyret 22.05.2024. Bakgrunnen for planen er barnevernsreformen, som trådte i kraft 1. januar 2022. Reformen er beskrevet i [Prop. 73 L \(2016-2017\) Endringer i barnevernsloven \(barnevernsreform\)](#), og flytter et større faglig og økonomisk ansvar fra barnevernet til kommunen.

Det overordnede målet med barnevernsreformen er at flere barn skal få rett hjelp til rett tid, og at det lokale tjenestetilbudet i større grad skal tilpasses lokale behov. Kommunens nærhet til familiene gir et godt utgangspunkt for innsikt i barnas og foreldrenes behov, og deres muligheter for utvikling og vekst. Dette er nødvendig for at barn og unge skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den. Endringene skal bidra til å styrke kommunens muligheter og incentiver til forebygging og tidlig innsats. Den skal også bidra til bedre tilpasset hjelp, god rettssikkerhet, mer effektiv ressursbruk og bedret oppgaveløsning. Målene i reformen kan kun bli oppnådd gjennom endringer i alle kommunale tjenester som arbeider med barn, unge og familier, derfor omtales barnevernsreformen ofte som en oppvekstreform.

Som et resultat av innføring av reformen er det innført et krav om at kommunen skal forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer og samordne tjenestetilbudet sitt til barn og familier, [jf. barnevernloven § 15-1](#). Dette arbeidet skal synliggjøres gjennom en forebyggende plan, som beskriver målene for det forebyggende arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom sektorene og hvordan sektorene skal samarbeide.

Kravet i barnevernloven § 8 skal bidra til en overordnet forankring av det forebyggende tilbudet i kommunen og fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Den forebyggende planen vil dessuten være et viktig verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester.

5.3 Vedtekter for de kommunale barnehagene i Grong kommune

[Barnehageloven § 8](#) stiller et krav om at kommunale barnehager skal ha vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger, som er av betydning for foreldrenes forhold i barnehagen. Vedtektene skal beskrive eierforhold, formål jf. barnehageloven §§ 1 og 1a, opptakskriterier, antall med i samarbeidsutvalget og barnehagehagens åpningstid.

[Barnehagenes vedtekter](#) ligger tilgjengelig på Grong kommune sin hjemmeside. Vedtektene gir også relevant informasjon for opptaksprosess og opptakskriterier i kommunen. Opptaket må ses i sammenheng med rett til barnehageplass etter barnehageloven § 16, som er beskrevet i underkapittelet om kommunens plikt til å tilby barnehageplass. Videre står det også beskrevet hvordan kommunen setter bemanningen i barnehagene. Bemanningen settes utfra antall barn med barnehageplass og eventuell ledig kapasitet kommende barnehageår.

6. Situasjonsbeskrivelse

6.1 Befolkningsframskriving

6.1.1 Befolkningsframskriving

SSB har med utgangspunkt i historiske tall laget en prognose for befolkningsutviklingen i Grong kommune frem til 2050. Tabellen viser at hovedalternativet (blå linje) viser en svak økning.

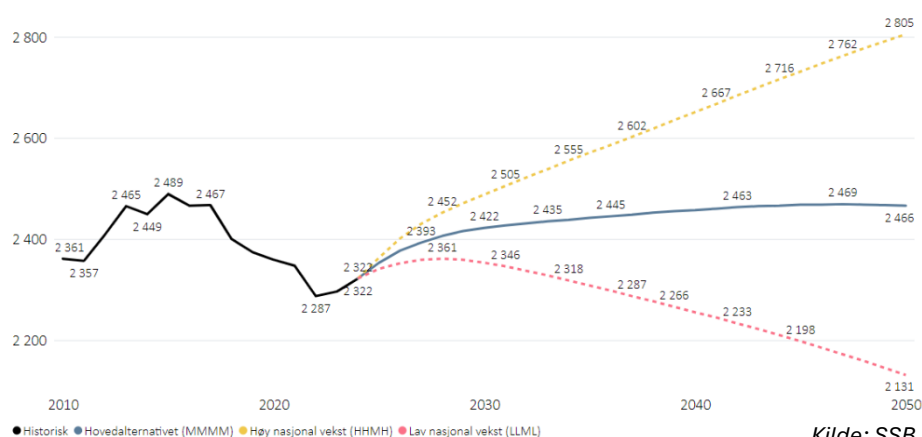
Hvordan befolknings-
utviklingen vil bli

avhenger av mange
faktorer. Antall barn pr.
kvinne, trenden viser en
stadig lavere fødselstall, i
2022 var det 1,41 barn pr
kvinne i Norge. Innflytting
og utflytting vil påvirke
tallet. Det som også kan
påvirke befolknings-
utviklingen er

kommunens attraktivitet,

arbeidsplasser, mulighet for å kjøpe bolig. Framskrevet prognoser viser at Grong som landet
ellers, vil ha en vekst av antall eldre i årene framover.

Befolkningsutvikling 2010 - 2050 i Grong, historiske tall og prognoser fra SSB

Kilde: SSB

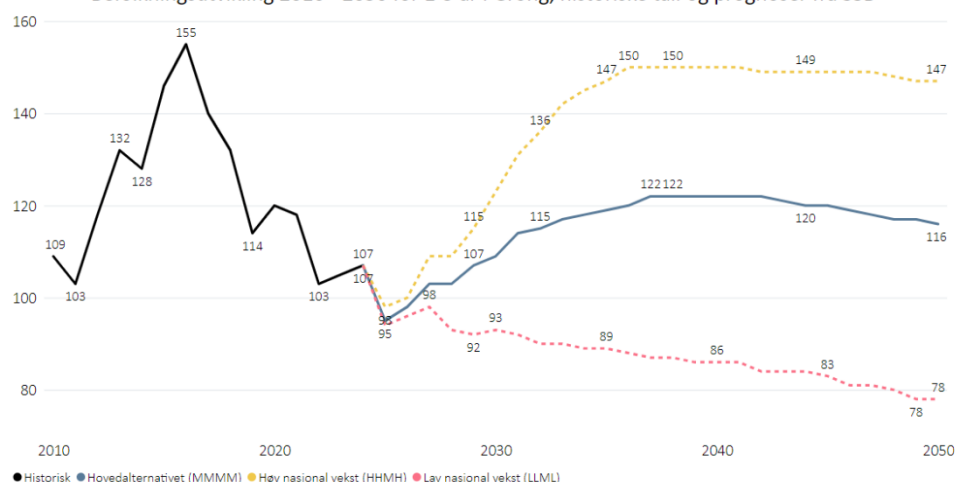
6.1.2 Befolkningsframskriving barn i alderen 1 - 5 år

Tabellen viser for hovedalternativet (blå linje) en svak økning av antall barn 1- 5 år fra 2024 til 2034. Anslaget er 122 barn i 2034. Tallet er

lavere enn det var i
perioden 2010-2020.

Hvordan utviklingen
blir er avhengig av
mange faktorer. Det er
derfor vanskelig å vite
eksakt hvor mange i
alderen 1-5 år som er
bosatt i Grong om 10
år, og dermed også hva
det reelle behovet for
antall

Befolkningsutvikling 2010 - 2050 for 1-5 år i Grong, historiske tall og prognoser fra SSB

Kilde: SSB

barnehageplasser er i årene framover. Det er vanskelig å spå trender, da fruktbarhetstallet nasjonalt for kvinner er 1,4. Det vi har sett i kommunen er at antall fødsler har gått ned. Samtidig har bosetting av blant annet flykninger ført til at nedgangen ikke har blitt så stor. Hvordan flykningsituasjonen i verden blir i årene framover, vil også være med på å påvirke barnetallet i Grong.

6.1.3 Befolkningsfordeling i delområder og grunnkretser 2024

Tabellen over viser hvor folk bor i Grong etter alder i de ulike delområdene og grunnkretsene i 2024. En ser det er

bosatt mest barn i alderen 0-5 år

Tømmerås, Mediå, Bergsmo, Gartland, Solum og Harran.

Delområde	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-49 år	50-59 år	60-66 år	67-69 år	70-79 år	80 år eller eldre
Grong	122	290	97	121	110	506	311	230	93	255	184
Totalt	122	290	97	121	110	506	311	230	93	255	184
Bergsmo	15	34	4	15	14	58	45	22	15	32	17
Brennmoen											
Duun	4	15		3	8	22	13	11	6	15	4
Ekker	3	12	6		3	22	20	8	3	14	6
Fiskum	3	6			3	13	10	3		3	12
Fjerding				3	3	7	3	6	3	3	8
Formofoss	3	10				13		3		3	
Gartland	12	21	8	3	6	34	17	13	3	25	6
Godejord		3				3				3	6
Harran	8	17	10	15	6	41	34	18	3	17	11
Leksås	3	12	3	3	3	18	13	12	3	8	7
Mediå	26	63	35	35	28	108	63	43	23	69	75
Nesådalen											
Sanddøldalen											
Solum	9	10	3	3	6	17	6	9	4	10	
Tømmerås	30	65	19	35	22	114	63	55	23	36	14
Vie	3	11	3	3	8	19	11	12	7	6	10
Øyheim	3	11	6	3		17	13	15		11	8
Uoppgitt delområde											
Totalt	122	290	97	121	110	506	311	230	93	255	184

Trøndelag i tall

6.2 Fødselstall og barn i barnehage

Tabellen viser fødselstall hentet fra SSB og antall barn i de ulike årskullene som har barnehageplass i barnehagene i Grong pr. 15.12.2024.

Fødselsår	Født iht. SSB	Barn med barnehageplass
2019	19	22
2020	15	15
2021	22	24
2022	18	16
2023	15	15
2024	Forventet 16	0
Sum:	105	92

Fødselstallene fra SSB viser at fødselstallene for barn i barnehagealder varierer 22 til 15 fødte. Oversikten over barn med barnehageplass viser at det i årskull 2019 og 2021 er flere barn i barnehage enn det ble født det året. Kommunen har en del til- og fraflytting, og dette er det viktig å være bevisst på. Hvor mange som flytter til eller fra kommunen av barn i barnehagealder vil variere, og er vanskelig å tallfeste.

Av barna som går i barnehagene i kommunen viser statistikk innmeldt i forbindelse BASIL-rapportering til Utdanningsdirektoratet at det pr. 15.12.2024 er 18 barn, som er av minoritetsspråklig bakgrunn. Pr. 15.12.2023 var tallet 25 barn. Minoritetsspråklige regnes her de barna som har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. Antall barn som har minoritetsspråklig bakgrunn i de ulike årskullene vil variere.

6.3 Dekningsgrad i barnehage

[Utdanningsdirektoratet](#) har statistikk på dekningsgraden i barnehagene i Grong. Dekningsgraden viser hvor stor andel barn som har plass i barnehage i kommunen i 2023. Tabellen viser dekningsgrad for Grong sammenlignet med hele landet og Trøndelag.

Alder	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
Hele landet	81,8 %	94,8 %	96,7 %	97,3 %	97,5 %
Trøndelag	87,1 %	96,5 %	98,4 %	98,3 %	99,3 %
Grong	70,6 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	96,7 %

I 2023 har ifølge [SSB kommunefakta](#) 94,4 % av alle barn mellom 1 og 5 år barnehageplass.

6.4 Antall tilgjengelige barnehageplasser

Grong kommune har 4 kommunale barnehager og ingen private barnehager. Barnehagene er godkjent for barnehagedrift fra:

Rønningen barnehage	01.09.1992
Ekker barnehage	01.02.1993
Harran oppvekstsenter, avd. barnehage	14.08.1992
Bergsmo barnehage	30.06.1993

Barnehagene er godkjent for følgende antall barn:

Barnehage	0-3 år	3-6 år	0-3/3-6år	Sum
Rønningen	12 barn	18 barn	14/19 barn	44/49 barn
Ekker	12 barn	21 barn		33 barn
Harran	13 barn	23 barn		35 barn
Bergsmo	11 barn	18 barn		29 barn
Sum tilsammen	48 barn	80 barn	14/19 barn	142/147 barn

Pr. 15.12.2024 har barnehagene totalt 92 barn med barnehageplass.

Barna fordeler seg slik på de ulike barnehagene:

Barnehage	0-3 år	3-6 år	Sum	Ledig kapasitet
Rønningen	7 barn	24 barn	31 barn	13/18 barn
Ekker	11 barn	15 barn	26 barn	7 barn
Harran	9 barn	13 barn	22 barn	13 barn
Bergsmo	4 barn	9 barn	13 barn	16 barn
Sum tilsammen	31 barn	61 barn	92 barn	49/54 barn

Totalt ledig kapasitet barnehageåret 2024/2025 ut fra godkjent leke- og oppholdsareal er 49/54 barn til sammen i alle fire barnehagene.

6.5 Bemanning

Bemanningen i barnehagene settes hvert år ut fra det antall barn med barnehageplass og behovet for ledig kapasitet det kommende barnehageåret, jf. [pkt. 4 i Vedtekter for de kommunale barnehagene i Grong](#). Pedagog- og bemanningsnorm beregnes ut tallgrunnlaget.

For barnehageåret 2024/2025 er det følgende bemanning i barnehagene (pr. 26.08.2024):

Barnehage	Antall barn	Pedagogisk ledere	Grunn-bemanning	Annen bemanning	Ledig kapasitet
Rønningen	35 (10/25)	4	4,5	Styrer 100 % Fastvikar 60 %	Ja
Ekker	28 (10/12)	3	4	Styrer 65 % Lærling 100 %	Ja
Harran	22 (10/12)	3	2,4	Nestleder 35 % Lærling 100 %	Ja
Bergsmo	12 (3/9)	2	2	Styrer 65 % Lærling 100 % Fastvikar 40 %	Ja

Barnehagene i Grong har pr. 15.12.2024 barnehagelærere i alle pedagogstillinger. Det er ikke søkt om dispensasjon fra utdanningskravet for barnehagelærer.

6.6 Rekruttering av ansatte med riktig kompetanse

Det er og har vært en del endringer i personalgruppa for barnehagene totalt. Behovet for ansatte i ulike stillinger og barnehage endres fra år til år. Det er flere som har sagt opp sin stilling og noen har permisjon. Barnegruppene er ulike, behovet for ekstra ressurser på enkeltbarn varierer og behovet for ansatte endrer seg.

De to siste årene har vært utfordrende å fått tilstrekkelig med barnehagelærere til stillingene. Fra høsten har vi to ansatte som går desentralisert barnehagelærerutdanning, en tredje året og en første året. Ellers tar vi direkte kontakt med de vi vet har relevant utdanning fra distriktet og som kan være aktuell for og tilflytting.

Barnehagene jobber også med rekruttering av fagarbeidere. Ved å ansette lærlinger og legge til rette for at flere av de som allerede er ansatt kan ta fagbrev i barne- og ungdomsfaget håper vi på at antall barne- og ungdomsarbeidere øker i barnehagen. Vi har dessverre ikke lyktes med å ta vare på alle disse etter endt utdanning.

For 2023 og 2024 er det lyst ut disse stillingene for barnehagene i Grong:

	Barnehagelærer	Fagarbeider/Assistent/ Eventuelt andre stillinger
Søknadsfrist 10.01.2023	100% fast stilling som pedagogisk leder.	Eventuelle andre stillinger/engasjement som blir ledige.
Ansettelse 01.02.23	3 søkere med relevant utdanning, 1 fikk utvidet prosent fra 80 til 100% og 1 ny søker takket ja til stilling.	
Søknadsfrist 10.04.2023	100% fast stilling som nestleder ved Harran oppvekstsenter (35% som nestleder og 65% som pedagogisk	200% fast stilling som fagarbeider/assistent, lærling i barne- og ungdomsfaget, tilkallingsvikarer barnehageåret 2023/2024 og eventuelle

	leder) og 200% fast stilling som pedagogisk leder.	andre stillinger/engasjement som blir ledige.
Ny søknadsfrist 09.06.2023	100% fast stilling som pedagogisk leder Inntil 100% vikariatstilling som pedagogisk leder barnehageåret 2023/24	Tilkallingsvikarer barnehageåret 2023/2024 Eventuelle andre stillinger som pedagog som kan bli ledige
Ansettelse 14.08.2023	3 søkere med relevant utdanning, 2 søkere takket ja til stilling.	Alle stillingen ble besatt.
Søknadsfrist 15.09.2023	200% fast stilling som pedagogisk leder.	Eventuelle andre stillinger/engasjement som blir ledig i løpet av barnehageåret. Vi har også behov for tilkallingsvikarer barnehageåret 2023/2024.
Ansettelse fortløpende	2 søkere med relevant utdanning, 1 søker takket ja til stilling.	
Søknadsfrist 16.05.2024	100% fast stilling som pedagogisk leder og 100% vikariat barnehageåret 2024/2025 som pedagogisk leder. Underveis i prosessen ble behovet for tilsetninger redusert.	Eventuelle andre stillinger/engasjement som måtte bli ledige. Underveis i prosessen ble behovet for tilsetninger endret.
Ansettelse 15.08.2024	2 søkere med relevant utdanning, 1 søker takket ja til stilling.	Flere søkere, noen takket ja til stilling, andre takket nei til stilling.

6.7 Fravær ansatte

Til tross for fastvikarstillinger på flere av barnehagene er fraværet i barnehagene jevnt over høyt. I barnehageåret 2024/2025 er fastvikarstillingene på til sammen 160 % fordelt slik: 40 % på Bergsmo barnehage, 60 % på Ekker barnehage og 60 % på Rønningen barnehage. Fraværet varierer noe fra barnehage til barnehage og fra år til år. Fraværet er i utgangspunktet ikke arbeidsplassrelatert, men kan være påvirket ved høyt fravær over tid.

Fraværstatistikk for 2020, 2021, 2022, 2023 og 2024 til og med 3. kvartal hentet fra Nærværutviklingstall for 2022 og Tertialrapport 2 2024, pr. 31.08.24.

Avdeling	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	År
Barnehagedrift, Bergsmo	84,0	84,3	85,0	82,4	2020
	86,4	82,1	90,3	72,7	2021
	74,8	82,9	83,9	71,5	2022
	66,4	72,1	87,0	88,4	2023
	86,6	80,0	90,5		2024
Barnehagedrift, Harran OS	76,6	85,5	90,6	86,0	2020
	89,1	87,5	90,5	77,0	2021
	80,5	87,9	80,9	80,1	2022
	80,3	93,0	99,8	96,7	2023
	95,9	75,5	90,2		2024
Barnehagedrift, Ekker	90,4	97,5	89,3	79,5	2020
	82,0	96,6	95,4	95,1	2021
	94,5	90,0	95,6	95,6	2022

	97,4	95,7	96,5	92,4	2023
	88,4	82,4	82,2		2024
Barnehagedrift, Rønningen	82,2	83,8	83,9	85,1	2020
	73,7	86,9	88,7	87,2	2021
	86,7	97,4	94,6	83,1	2022
	78,9	84,9	91,7	93,5	2023
	89,7	86,5	84,4		2024

Tabellen overfor viser at alle barnehagene har fravær over tid. Det er vært ei positiv utvikling fra 1.kvartal i 2020 til 3.kvartal i 2024. I 3.kvartal 2024 hadde Bergsmo lavest sykefravær, og Ekker høyest sykefravær.

6.8 Tilgang på vikarer

Rekruttering og tilgjengelige vikarer er merkbart blitt mer utfordrende de siste årene. Det er veldig få som er tilgjengelige. Det oppleves som at den samme utfordringen også er på skole og helse, både på kommunalt og regionalt plan.

Det er utfordrende å holde stabilitet i barnehagen med stort fravær, mangel på rekruttering og oppsigelser. Som tabellen nedfor viser har mindre enheter vært mer sårbare når det gjelder å ha tilstrekkelig med ansatte i forhold til barnehagens åpningstid og organisering av dagen barnehageåret 2023-2024 og høsten 2024. Mindre enheter har vært nødt til å stenge eller oppfordre til å hente ungene tidligere på grunn av for lite ansatte på jobb.

Harran Oppvekstsenter, avd bhg:	24.11.23: Oppfordring til å hente tidligere 09.02.24: Oppfordring til å hente tidligere 12.02.24: Oppfordring til å hente tidligere 29.05.24: Redusert åpningstid (07.30-16.00) 30.05.24: Redusert åpningstid (07.30-16.00)
Bergsmo barnehage:	20.02.23-31.03.23: redusert åpningstid (7.30-16.00) 12.01.24: Oppfordring til å hente tidligere 06.03.24: Oppfordring til å hente tidligere 24.05.24: Redusert åpningstid (7.00-14.30)
Ekker barnehage:	16.05.24: Oppfordring til å hente tidligere, og reduserte åpningstiden 7.30 – 15.30 26.09.24: Oppfordring til å hente tidligere 24.10.24: Oppfordring til å hente tidligere 31.10.24: Redusert åpningstid 07.30 – 16.00 05.11.24 Oppfordring til å hente tidligere
Rønningen barnehage:	07.10.24: Oppfordring til å hente tidligere

På alle barnehagene strekker personalet seg langt, endrer arbeidstid/arbeidsplass og jobber overtid for å få tilstrekkelig bemanning for å unngå tiltak som tidligere henting, redusert åpningstid eller stenging av avdeling/barnehage. Fra høsten 2024 er pålagt overtid ikke mulig. Det har resultert i flere oppfordringer til å hente ungene tidligere på enkelte barnehager samt at det har kommet inn opp mot 30 avvik totalt på barnehagen som går på bemanning.

6.9 Økonomi

6.9.1 KOSTRA-tall

KOSTRA er et «instrument» fra staten for måling av produktivitet og resultater i kommunal sektor. Når alle rapportere om ressursbruken på (tilnærmet) samme måte, er det mulig å sammenlikne kommunen med fokus på prioritering, produktivitet og dekningsgrader.

Utvikling produktivitet 2020-2023 Grong. (inflasjonsjustert og utgifts korrigert)

Tjenesteområde						%-vis økning/reduksjon 2020-2023	Landet %-vis økning/reduksjon 2020-2023
Netto driftsutg pr innb (utg. korrigert)	2020	2023	Diff pr innb 20-23	Endring	20-23		
Administrasjon, styring og fellsutgifter	7 526	8 194	668	1 527 048		9 %	9 %
Pleie og omsorg	19 084	22 532	3 448	7 882 128		18 %	12 %
Helse	5 848	6 756	908	2 075 688		16 %	16 %
Sosial	5 598	9 657	4 059	9 278 874		73 %	20 %
Barnevern	1 642	3 357	1 715	3 920 490		104 %	23 %
Grunnskole	24 084	22 965	-1 119	-2 558 034		-5 %	6 %
Barnehage	11 799	12 243	444	1 014 984		4 %	3 %
Kultur og idrett	5 153	4 626	-527	-1 204 722		-10 %	7 %
Kirke	1 315	1 023	-292	-667 512		-22 %	-16 %
Plan, miljø	1 293	935	-358	-818 388		-28 %	31 %
Brann	1 491	1 424	-67	-153 162		-4 %	9 %
Samferdsel	2 421	2 584	163	372 618		7 %	21 %
Endring 2020-2023	87 254	96 296		20 670 012		10 %	10 %

Tabellen over viser at Grong hadde en økning på barnehage på 4 % i netto driftsutgift pr. innbygger fra 2020 til 2023, landet for øvrig hadde en økning på 3 %.

Kostnadsutvikling i barnehagene i Grong- sammenlignet med KOSTRA gruppe 6

Netto driftsutgifter pr innbygger 1-5 år

Indikatoren viser netto driftsutgifter barnehagesektoren pr innbygger i alderen 1 til 5 år i kommunen. Utgifter består av ordinære driftskostnader barnehage, kostnader til barn med spesielle behov og kostnader til bygg og transport relatert til barnehage.

Formålet med indikatoren er å vise hvor mye ressurser kommunen bruker på barnehagesett i forhold til målgruppen. Tabellen under viser en nedgang fra 2021 til 2022, og en økning fra 2022 til 2023 for Grong. I 2023 brukte Grong mindre enn KOSTRA-gruppe 6 i driftsutgifter barnehage per innbygger 1-5 år.

	Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)			Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
5045 Grong	11,1	10,0	10,5	237 058	218 695	230 262
1742 Grong (-2017)	.	.	.	.	.	.
EKG06 KOSTRA-gruppe 6	10,2	10,0	11,3	210 928	218 203	256 050

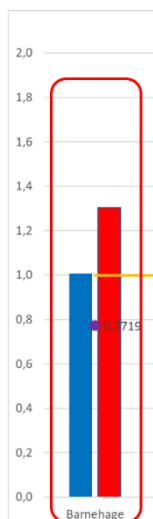
Netto driftsutgifter barnehage i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)

Tabellen over viser at i 2023 brukte Grong 10,5 % noe som er mindre enn KOSTRA-gruppe 6 som var 11,3 %.

6.9.2 Barnehage produksjonsindeks (målt effektivitet)

I områdets produksjonsindeks inngår følgende indikatorer med følgende vekter for 2022:

	Vekt 2022
Korrerte oppholdstimer i alle barnehager i forhold til behovskorrigert innb.tall	0,8000
Antall ansatte med godkjent barnehagelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningkravet til styrer/pedagogisk leder i forhold til antall korrigerede oppholdstimer	0,1333
Antall m2 leke- og oppholdsareal i kommunale og private barnehager ifht antall barn i ordinære barnehager	0,0667
	1,0000

Grong Produksjon er blå søyle, Grong ressursbruk er rød søyle. Landet gul linje. Grong relativ effektivitet i 2023 er på 0,7719.

Produksjon ligger på linje med landet, ressursbruk er høyere enn landet.

6.9.3 Regnskap og budsjett for barnehagene

Budsjett og Regnskap for 2022 og 2023, samt budsjett 2024 i de 4 barnehagene.

	Harran	Bergsmo	Rønningen	Ekker
Budsjett 2022	3 445 000	5 907 000	7 271 000	4 652 000
Regnskap 2022	3 026 000	5 585 000	7 753 000	4 519 000
Budsjett 2023	3 805 000	5 251 000	8 469 000	4 506 000
Regnskap 2023	3 696 000	5 540 000	8 773 000	4 485 000
Budsjett 2024	3 871 000	4 399 000	7 584 000	4 836 000

Harran 2 avdelinger, Bergsmo 2 avdelinger fram til høsten 2024 da er det 1 avdeling, Ekker har 2 avdelinger, Rønningen 3 avdelinger.

Regnskap 2022 og 2023 viser at Bergsmo har større utgifter enn Ekker og Harran. Alle hadde da 2 avdelinger. Harran har økt utgiftene fra 2022 til 2023. Bergsmo og Ekker har redusert utgiftene litt fra 2022 til 2023. I budsjett 2024 har Bergsmo redusert utgifter på grunn av 1 avdeling mindre fra høsten 2024. Rønningen med 3 avdelinger har høyest utgifter. Rønningen har redusert utgifter 2024 på grunn av færre antall barn. Regnskap 2024 er ikke ferdigstilt når utredningen skal slutføres. Budsjett for 2025 vil politisk behandles i kommunestyret 12.12.2025.

Regnskap 2023 og budsjett 2024 - utgifter

Oversiktene viser utgifter over driftskonto på beløp som er over 5000.-. Tallene er i 1 000.-.

Konto	Regnskap 2023				Budsjett 2024			
	Bergsmo	Ekker	Rønningen	Harran	Bergsmo	Ekker	Rønningen	Harran
10100 Lønn	3 179	3570	6 662	3 388	3 606	4227	6 511	3 507
10112 Tillegg delt dagsverk	0	14	26	0	25	1	1	13
10200 Vikarlønn	210	42	626	43	200	114	250	80
10201 Vikar fødsel		0	0	0		0	0	0
10401 Overtid	30	56	111	27	35	36	60	35
Lønn Lærling	0	0	205	176	210	0	124	212
11051 Leker	6	9	22	4	20	11	10	12
11200 Forbruksmat.	1	19	16	5	15	16	24	11
11201 Renhold art	6	124 kr	14	3	12	9	3	7
11500 Kurs avg	7	5	0	3	7	8	0	15
11700 Skyss	6	4	1	3	15	3	3	12
12000 Kjøp av inventar	5	7	17	17	20	14	25	50
12200 og 12001 Leie og leasing utstyr	11	19	19	2	24	22	30	10

Regnskap 2023 og budsjett 2024 - Inntekter

Konto	Regnskap 2023				Budsjett 2024			
	Bergsmo	Ekker	Rønningen	Harran	Bergsmo	Ekker	Rønningen	Harran
16002 Foreldrebetaling	356	584	1 022	433	490	598	743	342
17100 Ref sykelønn		78	577	253		319	350	0
17101 Ref fødselperm.		0	8	0		0	0	0
17100 Ref andre		0	0	22		0	0	717

Utgifter og inntekter pr barn i barnehagene

Utgifter og inntekter er fordelt på antall barn som har barnehageplass pr 15.08.

Det er ikke hensyntatt om barn har deltidsplasser.

	Antall barn pr 15.08	Sum utgifter	Utgifter pr barn	Sum inntekter	Inntekter pr barn
Bergsmo regnskap 2023	18	4 282 000	237 000	1 049 000	58 000
Bergsmo budsjett 2024	12	5 378 000	448 000	1 195 000	99 000
Harran regnskap 2023	19	4 719 000	248 000	796 000	41 000
Harran budsjett 2024	22	5 028 344	228 000	1 244 000	56 000
Ekker regnskap 2023	21	4 774 000	227 000	1 079 000	51 000
Ekker budsjett 2024	28	5 621 000	200 000	1 115 000	39 000
Rønningen regnskap 2023	41	7 582 000	184 000	1 317 000	32 000
Rønningen budsjett 2024	35	8 545 000	244 000	1 411 000	40 000

Utgifter bygg

Ut fra driftsbudsjettet er det i 2024 budsjettet med slike driftsutgifter på barnehagene:

Rønningen barnehage	kr. 823 599
Ekker barnehage	kr. 765 133
Harran barnehage	kr. 348 000
Bergsmo barnehage	kr. 524 155

6.10. Tilstand barnehagebygg

6.10.1 Fakta om barnehagene

Rønningen barnehage	Ferdigstilt i 1993, påbygg en avdeling 2008.
Ekker barnehage	Ferdigstilt i 1988, renovert i 2022/2023, nytt tilbygg 2009.
Harran oppvekstsenter, avd. barnehage	Ferdigstilt i 1992.
Bergsmo barnehage	Ferdigstilt i 1993.

Med andre ord er Rønningen, Bergsmo og Harran i overkant av 30 år, mens Ekker barnehage er i overkant av 20 år.

6.10.2 Bygningsmessig tilstand

Teknisk har gjort en generell vurdering av tilstanden av de fire barnehagene.

Barnehagene som er bygd på 1992/1993-tallet er i stor grad i samme bygningsmessig tilstand. Bruk av mye panel og takstein på tak. Barnehagene er bygd etter teknisk forskrift 1985, mens

Ekker barnehage, som er bygd på et senere tidspunkt, er bygd etter forskrift TEK 97. Felles for alle barnehager er at de er bygd etter datidens romløsninger og standard. Naturlig nok bygges dagens barnehager med tidvis andre løsninger. Ekker barnehage, som er en god del nyere, har generelt bedre romløsninger og bedre tekniske anlegg.

Alle 4 barnehager har vannbåren golvvarme. Tekniske anlegg på Ekker barnehage anslås å ha en bedre standard. Dette gjelder elektrisk anlegg, røranlegg og ventilasjon. Ventilasjonsaggregat av nyere dato både Bergsmo og Rønningen, men rørsystem fra byggeår.

Det er pr. i dag ingen kjente behov eller planlagte investeringer og/eller renoveringer. Det må vurderes om det er behov for en grundigere vurdering av byggenes funksjonalitet og tilstand i neste fase. Teknisk er ikke kjent med at det er registrert vesentlige kritiske avvik i forhold til byggene.

I forhold til investeringer framover er det pr. dato ikke innlagt tiltak i økonomiplan for noen av barnehagene. Da alle barnehagene har lang levetid vil det naturligvis være behov for tiltak i framtida både i forhold til drift og investeringer. Da snakker vi om behov/tiltak som kan oppstå pga. alder og slitasje.

6.10.3 Uteområde

Alle barnehagene har et godkjent uteområde, og det er relativt store områder på Rønningen og Bergsmo. Litt mindre uteområde på Ekker og Harran. Felles for alle barnehagene er nær tilgang til friluftsområder. Adkomsten til barnehagen defineres som god for alle.

7. Tomtevalg for evt. ny barnehage

Når de ulike alternative for fremtidens barnehagestruktur foreligger, vil dette med tomtevalg for evt. ny barnehage aktualiseres. Her vil det være mange meninger og mange muligheter som avkrever en egen prosess.

Generelt har vi ikke arealknapphet i Grong, og det kan være mange muligheter for nytt tomtevalg eller bruk av eksisterende barnehageområde.

Uansett valg av løsning vil en investering i ny barnehage gi en budsjettkostnad med kapitalkostnader som blir en del av regnestykket i forhold til en mest mulig framtidsrettet løsning.

Hvis det blir aktuelt å sanere en eller flere barnehager vil det måtte anslås dimensjonering (antall ansatte og barn) på en eventuelt ny barnehage og dermed også et arealbehov ut fra norm krav på areal pr. barn.

Ut fra hvilke strukturalternativer som skal utredes, må det innhentes mer detaljert tilstandsvurderinger på de alternativene som vurderes. Det må også kartlegges hvilke muligheter det er for eventuell å bygge ut eksisterende barnehager, og stipulere framtidige vedlikeholdsbehov i de ulike barnehagene.

8. Involvering og medvirkning – barn, foreldre og ansatte

Som tidligere nevnt under kapittelet Involvering, medvirkning og informasjon har barn, foreldre og ansatte rett til å medvirke og å gi uttrykk for sine synspunkt i gjennomgangen av barnehagestrukturen. Under beskrives hvordan synspunktene er innhentet, hvilke spørsmål som ble stilt, hvilke synspunkter som kom frem og hvordan kunnskapen skal brukes i utredningen.

8.1 Innhenting av barnets stemme

Det ble reflektert rundt hvordan ivareta barnets stemme i utredningen på referansegruppemøte 15.10.2024. Her kom det et forslag om at barnehagene kunne lage et prosjekt og spørre barna et eller flere spørsmål relatert til gjennomgangen av barnehagestrukturen.

Det ble utformet generelle spørsmål, som ikke skulle sette barna i en vanskelig situasjon.

«Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta», påpekes i [rammeplan kapittel 4 om barns medvirkning](#). Målet med spørsmålene å høre hva barna synes var viktig/bra med/i barnehage. I tillegg fikk de en kreativ oppgave. Spørsmålene var:

1. Hva liker du best med å være i barnehagen?
2. Hva er viktigst for at du skal ha det bra i barnehagen?
3. Hva som er en bra barnehage?
4. Hvordan en barnehage skal se ut?

Prosjektet ble gjennomført på barnehagene; Bergsmo og Rønningen, som en del av barnehagens daglige virksomhet. Foreldrene ble ikke informert om prosjektet utover at det ble tatt opp på referansegruppemøte 15.10.2024. Produktene fra prosjektet er hengt opp på de to barnehagene, slik at foreldrene kan se hva barna har arbeidet med.

Arbeidet med spørsmålene ble gjennomført på barnas premisser og forutsetninger i samsvar med barnas alder og modenhet. Barna som deltok, var i alderen 1 til 5 år. Barna fikk uttrykke seg både verbalt og gjennom tegning og maling.

På grunn av at produktene kan være gjenkjennbare, velger en her å oppsummere hovedpunktene i barnas synspunkt på spørsmålene. På spørsmål 1, 2 og 3 svarte mange at det å kunne lek både ute og inne, og gjøre ulike aktiviteter som de liker. Her ble eksempler som å male, tegne, perle, sparke ball og bygge togbane nevnt. Barna er også opptatt av å kunne leke sammen med andre barn og med venner.

På spørsmål 4 fikk barna tegne hvordan en barnehage skal se ut og de som ønsket fortalte om det de har tegnet. Det ble tegnet både små og store barnehager, fargerike barnehager, runde barnehager, barnehager med masse leker, barnehager med både små og store barn, barnehager med masse jord for å lete etter mark, barnehager med masse blomster og barnehager med plass til barn og voksne.

8.2 Innhenting av foreldrenes synspunkter

Referansegruppa har bistått i utarbeidelse av brukerundersøkelser til foresatte. Arbeidsgruppa har ferdigstilt og gjennomført undersøkelsen.

Brukerundersøkelsene ble sendt gjennom Microsoft Forms til 175 foreldre i perioden 17.10 - 31.10. Flere av foreldrene har flere barn i barnehagene. De mottok en undersøkelse pr. barn. Brukerundersøkelsen var anonym og bestod av 7 spørsmål, hvor av 4 spørsmål var obligatoriske (merket med *) og 3 spørsmål valgfrie (merket med *tekst svar*). Spørsmålene var:

1. Hva mener du må til for at barnet ditt skal ha en best mulig dag i barnehagen? Vurder og ranger fra 1 til 9, der 1 er det du mener er viktigst.*
 2. Er det andre punkter, som ikke er nevnt over, som er viktig for at barnet ditt skal ha en best mulig dag i barnehagen? (*tekst svar*)
 3. Hva mener du gir god kvalitet i barnehagen? Hvor viktige er disse punktene for deg? Vurder og prioriter.*
 4. Er det andre punkter, som ikke er nevnt over, som du mener er viktig for god kvalitet i barnehagen? (*tekst svar*)
 5. Hvordan ser du for deg framtidens barnehage i Grong?* (*tekst svar*)
 6. Andre tanker/meninger som er viktig å få frem i forbindelse med gjennomgangen av barnehagestrukturen i Grong. (*tekst svar*)
 7. Pendler du en eller flere dager i uka ut av kommunen på jobb?*
- Hvis ja; I hvilken retning pendler du på jobb?

Det var 98 svar på brukerundersøkelsen. På møte i referansegruppa 15.10.2024 fikk arbeidsgruppa mandat til å gjennomgå, sammenstille og oppsummere funnene for å legge frem resultatet i referansegruppa. Alle svarene fra brukerundersøkelsen ble gjennomgått med referansegruppa 11.11.2024.

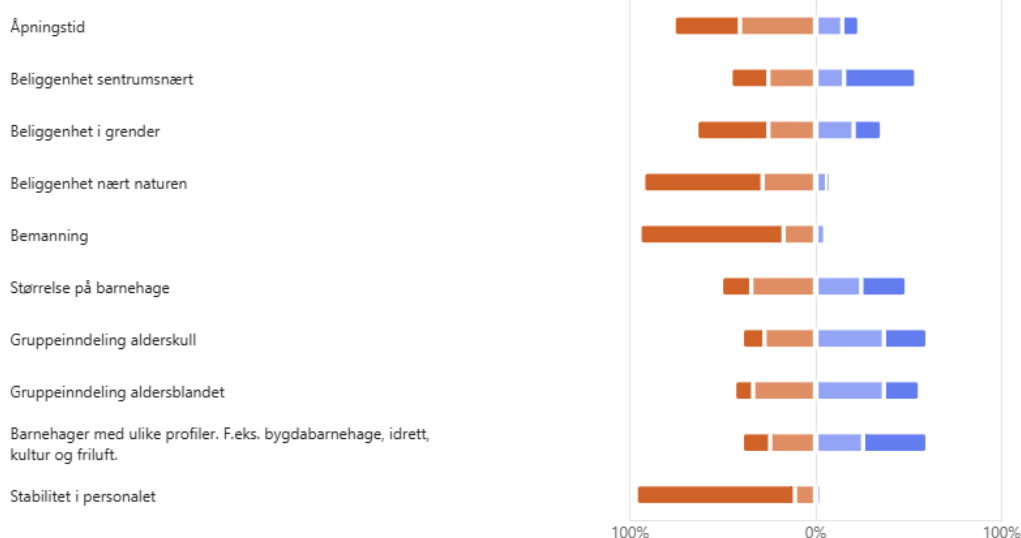
Under vises et utvalg av svarene på spørsmålene som ble stilt:

3. Hva mener du gir god kvalitet i barnehagen? Hvor viktige er disse punktene for deg? Vurder og prioriter.

[Flere detaljer](#)

● Veldig viktig ● Viktig ● Litt viktig ● Ikke viktig

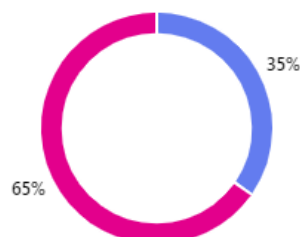
5. Hvordan ser du for deg framtidens barnehage i Grong?*

Microsoft Copilot laget et sammendrag av tekstsvarene her. Foreldrene i Grong har ulike visjoner for framtidens barnehage, men noen felles tema går igjen:

- Bemanning og kompetanse:** Det er viktig med tilstrekkelig og kompetent bemanning. Foreldrene ønsker ansatte med utdanning og erfaring for å sikre kvaliteten på omsorgen og undervisningen.
- Størrelse og struktur:** Mange foreldre foretrekker flere små barnehager fremfor én stor. De ønsker barnehager som er nært der folk bor, spesielt i grendene, for å opprettholde lokalmiljøet og gjøre det attraktivt for barnefamilier å flytte dit.
- Stabilitet og forutsigbarhet:** Barnehagene bør være stabile og forutsigbare for både ansatte og barn. Dette inkluderer faste ansatte som trives i jobben, noe som igjen skaper et trygt miljø for barna.
- Tilrettelegging for ansatte:** Kommunen bør legge til rette for kompetanseheving og videreutdanning for å rekruttere og beholde dyktige ansatte.
- Fleksibilitet og variasjon:** Foreldrene ønsker muligheten til å velge barnehage basert på kvalitet og ulike profiler, som friluftsbarnhager eller barnehager med fokus på bærekraft og natur.
- Fysiske omgivelser:** Barnehagene bør ha gode uteområder og bygninger som er tilpasset barnas behov. Dette inkluderer trygge lekeområder og praktiske, oversiktlige bygninger.
- Samarbeid og inkludering:** Det er viktig med godt samarbeid mellom barnehagene, spesielt for barn med spesielle behov. Foreldrene ønsker også at barnehagene skal være fleksible og kunne tilpasse seg barnas individuelle behov.

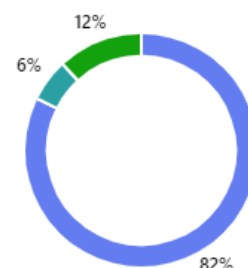
7. Pendler du en eller flere dager i uka ut av kommunen på jobb?

- Ja
- Nei

8. I hvilken retning pendler du på jobb?

- I retning Overhalla
- I retning Snåsa
- I retning Lierne
- I retning Namsskogan
- I retning Høylandet

8.3 Innhenting av ansattes synspunkter

Referansegruppa har bistått i utarbeidelse av brukerundersøkelser til ansatte. Arbeidsgruppa har ferdigstilt og gjennomført undersøkelsen.

Brukerundersøkelsene ble sendt gjennom Microsoft Forms til 34 ansatte i perioden 17.10 - 31.10. Brukerundersøkelsen var anonym og bestod av 8 spørsmål, hvor av 4 spørsmål var obligatoriske (merket med *) og 3 spørsmål valgfrie (merket med *tekst svar*). Spørsmålene var:

1. Hva må til for at du som ansatt skal ha en best mulig dag i barnehagen? Vurder og ranger fra 1 til 9, der 1 er det du mener er viktigst.*
2. Er det andre punkter, som ikke er nevnt over, som er viktig for at du skal ha en best mulig dag i jobb? (*tekst svar*)
3. Hva mener du utfra ansatte perspektivet gir god kvalitet i barnehagen? Hvor viktige er disse punktene for deg? Vurder og prioriter.*
4. Er det andre punkter, som ikke er nevnt over, som du mener er viktig for god kvalitet i barnehagen? (*tekst svar*)
5. Hva er med på å påvirke fagmiljøet i barnehagen sett fra ditt ansatte perspektiv? Vurder og ranger fra 1 til 7, der 1 er det du mener er viktigst.*
6. Er det andre punkter, som ikke er nevnt over, som du mener er med på å påvirke fagmiljøet i barnehagen? (*tekst svar*)
7. Hvordan ser du for deg framtidens barnehage i Grong?* (*tekst svar*)
8. Andre tanker/meninger som er viktig å få frem i forbindelse med gjennomgangen av barnehagestrukturen i Grong. (*tekst svar*)

Det var 26 svar på brukerundersøkelsen. På møte i referansegruppa 15.10.2024 fikk arbeidsgruppa mandat til å gjennomgå, sammenstille og oppsummere funnene for å legge frem

resultatet i referansegruppa. Alle svarene fra brukerundersøkelsen ble gjennomgått med referansegruppa 11.11.2024.

Under vises et utvalg av svarene på spørsmålene som ble stilt:

1. Hva må til for at du som ansatt skal ha en best mulig dag på jobb?
Vurder og ranger fra 1 til 10, der 1 er det du mener er viktigst.

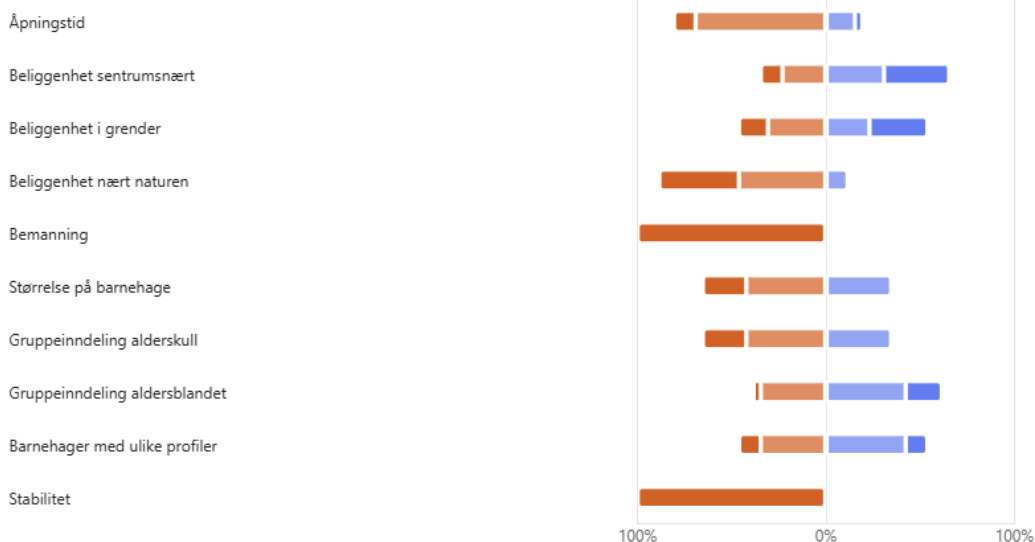
[Flere detaljer](#)

3. Hva mener du ut fra ansatte perspektivet gir god kvalitet i barnehagen? Hvor viktige er disse punktene for deg? Vurder og prioriter.

[Flere detaljer](#)

● Veldig viktig ● Viktig ● Litt viktig ● Ikke viktig

5. Hva er med på å påvirke fagmiljøet i barnehagen sett fra ditt ansatte perspektiv?
Vurder og ranger fra 1 til 7, der 1 er det du mener er viktigst.

[Flere detaljer](#)

7. Hvordan ser du for deg framtidens barnehage i Grong?

Microsoft Copilot laget et sammendrag av tekstsvarene her. Ansatte i Grong har flere visjoner for framtidens barnehage, med noen felles temaer:

1. **Bemanning og kompetanse:** Det er viktig med tilstrekkelig og kompetent bemanning for å sikre et godt pedagogisk tilbud. Ansatte ønsker å jobbe med kolleger som er engasjerte og har riktig kompetanse.
2. **Størrelse og struktur:** Det er delte meninger om størrelsen på barnehagene. Noen ser for seg en større barnehage for å samle ressurser og kompetanse, mens andre foretrekker flere mindre barnehager for å opprettholde et roligere miljø og bedre oversikt.
3. **Fysiske omgivelser:** Barnehagene bør ha gode uteområder og bygninger som er tilpasset barnas behov. Dette inkluderer trygge lekeområder, praktiske bygninger og tilgang til naturen.
4. **Stabilitet og forutsigbarhet:** En stabil ansattegruppe og godt samarbeid på tvers av barnehagene er viktig for å skape et trygt miljø for barna.
5. **Tilrettelegging for ansatte:** Kommunen bør legge til rette for kompetanseheving og videreutdanning for å rekruttere og beholde dyktige ansatte. Bedre grunnbemanning kan også bidra til mindre sykefravær og bedre stabilitet.
6. **Flexibilitet og variasjon:** Ansatte ønsker muligheten til å tilpasse barnehagene etter barnas behov, med ulike profiler og aktiviteter som kunst, musikk, friluftsliv og matlaging.

8.4 Referansegruppa

Referansegruppa (ansatte- og foreldrerepresentanter) har bistått blant annet i utarbeidelsen av vurderingskriteriene, strukturalternativene og vurdert stryker og svakheter ved strukturalternativene i forhold til barnets beste.

9. Kvalitet i barnehage

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. [barnehageloven § 1 første ledd første punktum](#).

Videre gir barnehageloven [§ 1 Formål](#) og [§ 2 Barnehagens innhold](#) nærmere beskrivelse for hva et barnehagetilbud skal inneholde. Dette må ses i sammenheng med [Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#) (rammeplanen) og nasjonale forventninger hva som er et barnehagetilbud av god kvalitet.

9.1 Utdanningsdirektoratet – Kvalitet i barnehage

[Utdanningsdirektoratet](#) sier følgende om kvalitet i barnehage:

«Barnehagen er første trinn i et langt utdanningsløp og skal gi barn en god start, uavhengig av bakgrunn og behov. Barnehager av høy kvalitet kan ha positiv effekt som varer hele livet.

Kvalitet i barnehagen omtales i barnehageloven med forskrifter inkludert rammeplanen. Rammeplanen er utgangspunktet for barnehagens arbeid med å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Sektormålene skal bidra til å utvikle kvalitet i barnehagen i tråd med kravene i lov og [rammeplan](#).

Dette er sektormålene for barnehagene:

- *Alle har et godt og inkluderende leke- og læringsmiljø*
- *Barn som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet potensial sitt.*
- *De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse.*
- *Alle har god tilgang til relevante tilbud av høy kvalitet.»*

Utdanningsdirektoratet skriver videre at kvalitet i barnehagen er ikke et entydig begrep. Kvalitet i barnehagen er sammensatt. I barnehagesammenheng beskrives kvalitet ofte ut fra 3 områder: struktur-, prosess- og resultatkvalitet.

	Hva de beskriver:
Strukturkvalitet	Ytre forutsetninger, og handler blant annet om fysiske forhold som bygninger og ressurser, personalets kompetanse, bemanning, organisering og økonomi.
Prosesskvalitet	Innholdet i tilbudet, og handler blant annet om hvordan rammeplanen gjennomføres i praksis, medvirkning, relasjoner, aktivitetstilbud, ledelse og kultur for læring.
Resultatkvalitet	Hva en ønsker å oppnå med tilbudet. Det kan for eksempel bety at barna opplever lek, læring, trivsel og utvikling, aktiviteter og samhandling.

Disse tre kvalitetstypene henger sammen. For eksempel kan ansatte og deres utdanning og kompetanse (strukturkvalitet) påvirke hvordan samspillet mellom barn og voksne blir (prosesskvalitet), som igjen har betydning for barns trivsel og utvikling (resultatkvalitet).

9.2 Et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet

Regjeringen har gitt ut en strategi som heter [Barnehagen for en ny tid](#). Strategien skal bidra til at alle barn i hele Norge får tilgang til et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Strategien legger et grunnlagt for at barnehagesektoren utvikles i en felles retning mot 2030. I innledningen står det blant annet at:

«Barnehagen bidrar til at barna opplever tilhørighet, omsorg, trygghet og vennskap. Vi vet at gode barnehager kan være avgjørende for at det enkelte barn får en god barndom, samtidig som det betyr mye for barnets muligheter videre i livet, både i skolen og i arbeidslivet. Å gi alle barn et godt barnehagetilbud er derfor noe av det viktigste vi kan gjøre som samfunn.»

Det står videre i innledningen av kapittel 2 *Et tilgjengelig og likeverdig barnehagetilbud for alle barn*:

«Barnehager av høy kvalitet åpner verden for barna og gir barna muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, uavhengig av bakgrunn og forutsetninger. Barn trenger stabile relasjoner til kompetente, støttende og omsorgsfulle ansatte som ser barnas behov og gir respons på barnas signaler. Alle barn skal erfare at de er betydningsfulle for felleskapet og få medvirke i sin barnehagehverdag.

Barnehagen speiler samfunnet. Barna har ulik kulturell og språklig bakgrunn, de lever i ulike typer familier, og familiene har i ulik grad et nettverk rundt seg. Mangfoldet er en berikelse for barnehagene og skal brukes som en ressurs i det pedagogiske arbeidet. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på, samtidig som de er en del av et fellesskap. Mangfold innebærer at barnehagene må ha en inkluderende praksis og evne å gi et tilbud der barna får mulighet til å delta på egne premisser, uavhengig av funksjonsnivå og bakgrunn. Dette arbeidet krever at personalet i barnehagen har kompetanse om flerspråklighet, mangfold og flerkulturalitet.

Barnehagen skal tilrettelegge det pedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Et godt og inkluderende tilbud til alle barn krever at barnehagene har relevant kompetanse og samarbeider med andre tjenester i kommunen, slik at barna får den hjelpen de trenger til rett tid av de rette fagfolkene.»

10. Forskning og faglitteratur

Under presenteres hovedfunn fra flere forskningsrapporter, som kan være relevante i strukturgjennomgangen. Lenkene er tilgjengelig, dersom en ønsker å lese mer enn utdragene.

10.1 Kvalitet i barnehagen

Kvalitet er et veldig sentralt begrep i norsk barnehagekontekst. Universitet i Stavanger skriver «Gode barnehager kjennetegnes av høy kompetanse, godt samarbeid og profesjonell

entusiasme blant de ansatte. Personalets tilrettelegging for barns helhetlige læring og utvikling, medvirkning og trivsel er sentralt.»

Universitetet i Stavanger har gitt ut en rapport [Kvalitet i barnehagen](#). Rapporten er fra dybdestudien i det longitudinelle forskningsprosjektet *Gode barnehager for barn i Norge (GoBaN)*. Studiet søkte å belyse problemstillingen: *Hva kjennetegner barnehager med god kvalitet (middels til god kvalitet målt med ECERS-R), og hvilke pedagogiske virkksomheter tilbys barna i disse barnehagene?*

I sammendraget oppsummeres studiens hovedresultat. De fant at gode barnehager kjennetegnes av:

- høy kompetanse og profesjonell entusiasme
- felles mål og retning for det pedagogiske arbeidet
- en helhetlig tilnærming til barns omsorg, lek og læring
- en vektlegging av å være ute, naturopplevelser
- en klar ledelse av personalgrupper og barnegrupper
- strukturering av hverdagen tilpasset barna
- en organisering i mindre grupper for aktiviteter og lek
- både voksen- og barneinitierte aktiviteter
- et personale som samarbeider godt både internt, med foreldrene og med eksterne parter
- fokus på barns perspektiv, barns medvirkning og trivsel

De fant også at: *«... det er utviklingspotensialer i barnegruppene, som å sikre inklusjon av alle barn i lek og samspill, bruk av mer åpne spørsmål og vedvarende, utforskende felles samtaler, bevisstgjøring av mangfold knyttet til likestilling og kjønnsrolleproblematikk og synliggjøring av kulturelt mangfold som går ut over det språklige, samt behov for økt didaktisk kompetanse.»*

10.2 Har barn det bra i store barnehager?

Fafo har undersøkt om store barnehageenheter klarer å ivareta barnehagens mange kvalitetsmål. Funnene er publisert Fafo-rapporten 2015:48 [Har barn det bra i store barnehager?](#)

Konklusjonen i sammendraget av rapporten er at:

Størrelse i seg selv avgjør ikke en barnehages kvalitet. Størrelse spiller sammen med andre strukturelle faktorer, som barnehagens indre organisering, ledelse, eierskap, ansattes kompetanse og arbeidsstil. Til sammen etablerer disse faktorene forutsetninger for å skape kvalitet i relasjoner og resultater. Samtidig er det viktig å understreke at den store barnehagen har et særtrekk som skiller den fra mindre enheter: Den store barnehagen må, for å skape kvalitet i relasjoner og resultat, ha oppmerksomhet om indre organisering og ledelse på en måte som barnehager av mindre størrelse kan klare seg uten. Store enheter tilbyr potensielle plussfaktorer som mangfold, fleksibilitet og faglighet, men for at dette skal fungere positivt også i praksis, behøves former for fast organisering når det gjelder barnegrupper, personale, romløsninger, dagsrytme og aktiviteter.»

Helt til slutt i sammendraget skriver Fafo:

«Bekymringen for om barn har det bra i de store barnehageenhetene, må forstås med bakgrunn i at norske barnehager tradisjonelt har vært små enheter, der man gjennom det tette og nære har søkt å skape trygghet og omsorg. Dette prosjektet har vist at trygghet og omsorg også kan ivaretas i store enheter, men at det å få til dette, krever faste former for organisering og ledelse. Med det på plass, tar barna i bruk de store arealene inne og ute, forholder seg til en mangfoldig rekke venner, og til ansatte de både kan og ikke kan navnet på – med stor selvfølgelighet og glede.»

10.3 Kostnadseffektivitet og ressursutnyttelse i barnehager

I [TF-rapport nr. 269 Innlemming av barnehagetilskuddet i det kommunale inntektssystemet](#)

skrevet av Lars Håkonsen, Trond Erik Lunder og Knut Løyland. Denne rapporten ble utgitt i 2010 av Telemarksforskning. I rapporten har analysert ulike faktorer som påvirker kostnadseffektiviteten og ressursutnyttelsen i barnehager, spesielt når det gjelder forskjellen mellom små og store barnehager.

Rapporten oppsummert i hovedpunkter ved hjelp av Microsoft Copilot:

1. **Oppholdstider per årsverk:** Effektiviteten øker med flere oppholdstimer per årsverk, noe som kan forbedres i større barnehager med bedre ressursutnyttelse.
2. **Personalkostnader:** Direkte personalkostnader utgjør rundt 80 % av driftskostnadene. Større barnehager kan ofte utnytte personalet bedre, spesielt pedagogiske ledere, styrere og spesialpedagoger.
3. **Grunnbemanning:** Selv om grunnbemanningen er lovregulert, har større barnehager fordeler som robusthet ved fravær, redusert vikarbruk og bedre samarbeid om bemanning.
4. **Fagmiljø:** Større barnehager har ofte et større og mer variert fagmiljø, som kan bidra til bedre faglig utvikling og støtte.
5. **Bygningskostnader:** Vedlikeholdskostnadene i eldre bygg er vanligvis høyere, mens nyere barnehager ofte har høyere kapitalkostnader. Effektiv arealutnyttelse kan redusere kostnader.
6. **Arealutnyttelse:** Større og nybygde barnehager kan ofte utnytte arealet mer effektivt, noe som reduserer kostnader til vedlikehold, renhold og strøm.
7. **Reduksjon i antall bygninger:** Reduksjon i antall barnehagebygninger kan kutte kostnader til vedlikehold, renhold, strøm og uteområder.
8. **Deling av utstyr:** Større barnehager kan utnytte fellesutstyr og materiell bedre, noe som gir kostnadsbesparelser på leker, IKT-utstyr og annet.

10.4 Små, mellomstore og store barnehager

I forskningssammenheng brukes følge definisjoner om barnehagestørrelse; små barnehager har færre enn 50 barn, mellomstore barnehager har 50-100 barn og store barnehager. Se punktet vedrørende [Barnehagestørrelse – ordinære barnehager](#) på Barnehagemonitoren.no, s. 23 i [TF-rapport nr. 269 Innlemming av barnehagetilskuddet i det kommunale inntektssystemet](#) og under punktet *Data* i sammendraget i Fafo-rapporten 2015:48 [Har barn det bra i store barnehager](#).